

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1982, styczeń 20
Teleks nr 33

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 750
maszynopis

W województwie legnickim obserwuje się pewną poprawę ogólnej atmosfery politycznej i nastrojów społecznych. W większości środowisk wskazuje się, że wprowadzenie stanu wojennego i bieżące decyzje WRON przyniosły przede wszystkim spokój i poprawę bezpieczeństwa publicznego. W zakładach nastąpił wyraźny wzrost dyscypliny i wydajności pracowniczej. Można tu wymienić zakłady górnicze „Rudna” i „Polkowice”, gdzie przekraczane są plany dobowego wydobywania.

W ostatnich dniach wymalowano wrogie napisy w Hucie Miedzi „Głogów”, w Lubinie rozlepiono na blokach mieszkalnych niewielką ilość ulotek – haseł (wykonanych ręcznie). W Zakładach Górniczych „Rudna” kolportowano ulotki sygnowane przez Komitet Strajkowy NSZZ „Solidarność” w tym zakładzie, a w Zakładach Górniczych „Polkowice” – przez NSZZ „Solidarność” Region Dolny Śląsk. W Zakładach Kuzienniczych i Maszyn Rolniczych w Jaworze organa ścigania wykryły „arsenał”, w którym zgromadzono 42 pałki ucięte z kabla (podejrzane osoby zostały zatrzymane). W głogowskiej „Milanie” mają miejsce przypadki namawiania członków PZPR do nieuczestniczenia w zebraniach partyjnych.

Nowa propozycja rekompensowania podwyżki cen detalicznych spotyka się z dużym zainteresowaniem. Powszechnie podkreśla się, że projekt jest bardziej przejrzysty („każdy może szybko obliczyć ile dostanie”) i znacznie korzystniejszy. Wiele osób z uznaniem mówi o rządzie, który wysłuchał krytycznych głosów w dyskusji i w nowym projekcie uwzględnił wiele zgłoszonych uwag i postulatów. Na ogół pozytywnie ocenia się propozycję jednakowej rekompensaty dla dzieci. W kwestii tej zgłaszane są propozycje wprowadzenia kartek lub bonów towarowych (wartości rekompensaty), które upoważniać będą do nabycia określonych artykułów przemysłowych (np. obuwie, bielizna itp.). Wskazuje się na duże zalety tego rozwiązania – zapewnienie określonego standardu życia dzieciom z rodzin z marginesu społecznego oraz stworzenie pracującym rodzicom możliwości zakupu niezbędnych rzeczy.

Sporo – często kontrowersyjnych wypowiedzi – dotyczy młodych małżeństw. Ludzie młodzi są zdania, że w systemie rekompensat należałoby ich preferować, ponieważ zaczynają start życiowy w bardzo trudnych warunkach. Natomiast osoby starsze stwierdzają: „telewizyjne gadanie o tym co trzeba młodzieży dać doprowadziło do tego, że wychowaliśmy nierobów, cwaniaków nieszanujących pracy, którym pachnie tylko Zachód. Niech ludzie młodzi zaczną wreszcie liczyć tylko na uczciwą pracę, a nie na preferencje”.

Duże zaniepokojenie społeczne wywołuje zapowiedź wprowadzenia wolnych cen rynkowych. Wyrażane są obawy czy – przy braku towarów – nie będzie to okazja do

„śrubowania” cen i niezwracania uwagi na jakość wyrobów („producent wiedząc, że zawsze znajdzie nabywcę nie będzie się wysiłał”). Stąd dość duże zainteresowanie – zapowiedzianą w „Liście” – ścisłą kontrolą ruchu cen. Wiele osób mówi: „sprawy te trudno będzie skontrolować, będziemy teraz płacić za marnotrawstwo materiałów, złą organizację pracy itp., bo zakłady będą robić wszystko, żeby nie splajtować”.

Do chwili obecnej zgłoszono następujące pytania dotyczące nowego projektu rekompensat wzrostu cen detalicznych:

- Jak zostaną potraktowani członkowie Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych – tak jak pracownicy jednostek uspołecznionych czy też jak spółdzielcy?
- Dlaczego opłata za ciepłą wodę jest obliczana na podstawie powierzchni mieszkalnej, a nie liczby użytkowników
- Jaka będzie cena gazu koksowniczego? (w propozycji mówi się tylko o gazie ziemnym).

Na zebraniach partyjnych w środowisku wiejskim krytykowany jest brak przepisów wykonawczych do nowych zasad kontraktacji płodów rolnych „jak mamy się deklarować, kiedy nie wiemy ile za to dostaniemy”. Negatywnie ocenia się również brak pokrycia towarowego na sprzedaż wiązaną – „tow. Jaruzelski winien spowodować, by towary dla wsi znalazły się do końca stycznia. W przeciwnym wypadku umocni się przeświadczenie, że decyzje władzy w stosunku do rolników są nadal mało wiarygodne”.

Akcja pomocy dla powodzian trwa nadal. Kwoty wpłacane przez członków partii znacznie przekraczają wysokość jednomiesięcznej składki partyjnej. Ofiarowywane są dary rzeczowe, np. tow. Paulina Buganik z gminy Warta Bolesławiecka zadeklarowała przekazanie krowy i dwóch sztuk prosiąt, a jej syn Antoni Buganik – 20 ton słomy.

Sekretarz KW PZPR

Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Joanna Wagner-Głowińska, Wydawnictwo GAJT 1991 s.c.

Publikacja w ramach projektu: 40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023